महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्र विकास प्राधिकरण
जनसंपर्क विभाग
कक्ष क्र. १९/२० तळ मजला, गृहनिर्माण भवन, कला नगर, वांद्रे पूर्व, मुंबई – ४०००५१.
☎ ०२२-६६४०५०६६/७७. ईमेल ✉: cpromhadaoffice@gmail.com

म्हाडा MHADA

===

जावक क्रमांक – ६६/३३२८८९५ दिनांक :- १४ जुलै, २०२६

प्रसिद्धिपत्रक

म्हाडातर्फे राज्यव्यापी वृक्षारोपण व संवर्धन मोहिमेला उत्साहात प्रारंभ

पर्यावरण संवर्धनासाठी राज्यात म्हाडाचे एक लाख वृक्ष लागवडीचे उद्दिष्ट

मुंबई, दि. १४ जुलै, २०२६ : वाढते शहरीकरण, हवामान बदल, प्रदूषण आणि तापमानवाढ या जागतिक आव्हानांच्या पार्श्वभूमीवर पर्यावरण संवर्धनासाठी महाराष्ट्र गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास प्राधिकरण (म्हाडा) तर्फे राज्यभरात आयोजित वृक्षारोपण व वृक्षसंवर्धन मोहिमेला उत्साहात सुरुवात करण्यात आली आहे. जुलै महिन्यात साजरा होत असलेल्या वन महोत्सव सप्ताहानिमित्त 'म्हाडा'ने राज्यभरात एक लाख वृक्ष लागवडीचे उद्दिष्ट निश्चित केले असून, या मोहिमेद्वारे अधिक हिरवागार, पर्यावरणपूरक आणि शाश्वत शहरी परिसर निर्माण करण्याचा संकल्प केला आहे. सदर मोहिमेअंतर्गत वांद्रे पूर्व येथील म्हाडा मुख्यालयाच्या आवारात 'म्हाडा'चे उपाध्यक्ष तथा मुख्य कार्यकारी अधिकारी श्री. संजीव जयस्वाल (भा. प्र. से.) यांच्या हस्ते आज ३० बहावा वृक्षांची लागवड करण्यात आली. पंचमहाभूते फाऊंडेशन यांच्या सहकार्याने सदर उपक्रम राबविण्यात आला. तसेच म्हाडा मुख्यालयाच्या आवारात आज जलसेवा उपक्रमही सुरू करण्यात आला. या उपक्रमांतर्गत मुख्यालय परिसरात चार ठिकाणी पक्षी व प्राण्यांसाठी पाण्याची भांडी तसेच अन्नपात्रे उपलब्ध करून देण्यात आले आहेत.

यावेळी श्री. संजीव जयस्वाल म्हणाले की, साडेतीन वर्षे वयाच्या ३० बहावा वृक्षांची लागवड केल्यामुळे म्हाडा मुख्यालय इमारतीच्या आवारात पक्षी, मधमाश्या, फुलपाखरे आणि इतर परागीकरण करणाऱ्या जीवांसाठी भविष्यात नैसर्गिक निवारे निर्माण होणार आहेत. या उपक्रमामुळे म्हाडा मुख्यालय परिसरातील वृक्षांद्वारे दरवर्षी ३,००० किलोहून अधिक कार्बन डायऑक्साइड (CO_2) शोषले जाणार असून, सुमारे १५,००० किलो ऑक्सिजनची निर्मिती होणार आहे. यामुळे म्हाडा मुख्यालय परिसर हा वांद्रे परिसरातील 'ग्रीन लंग्स' म्हणून ओळखला जाईल, असा विश्वास श्री. जयस्वाल यांनी यावेळी व्यक्त केला.

यावेळी मुंबई मंडळाचे मुख्य अधिकारी श्री. मिलिंद बोरीकर, मुख्य अभियंता श्री. धिरजकुमार पंदिरकर, मुख्य अभियंता श्री. महेशकुमार जेसवानी, उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी श्री. अनिल वानखडे, वित्त नियंत्रक श्री. अजयसिंह पवार, मुंबई इमारत दुरूस्ती व पुनर्रचना मंडळाचे सहमुख्य अधिकारी श्री. उमेश वाघ, मुंबई झोपडपट्टी सुधार मंडळाचे मुख्य अधिकारी श्री. सतीश भारतीय, छत्रपती संभाजीनगर मंडळाचे मुख्य अधिकारी श्री. वैभव केदारे, पंचमहाभूते फाऊंडेशनचे सहसंस्थापक श्री. अमित सावंत, विधी सल्लागार श्रीमती मृदुला परब, सचिव श्री. प्रफुल्ल ठाकुर, प्रकल्प व्यवस्थापन कक्षाच्या श्रीमती नीलिमा धायगुडे, मुख्य माहिती व संचार तंत्रज्ञान अधिकारी श्रीमती सविता बोडके आदींसह अधिकारी-कर्मचारी उपस्थित होते.

--

म्हाडाच्या विविध विभागीय मंडळांच्या कार्यक्षेत्रात वृक्षारोपण मोहीम

'म्हाडा'चे उपाध्यक्ष तथा मुख्य कार्यकारी अधिकारी श्री. संजीव जयस्वाल (भा. प्र. से.) यांनी सर्व विभागीय मंडळांना या वृक्षारोपण मोहिमेचे प्रभावी नियोजन करण्याच्या दिलेल्या निर्देशांची म्हाडाच्या विभागीय मंडळांनी तात्काळ प्रभावी अंमलबजावणीस प्रारंभ केला आहे. राज्यभरातील म्हाडाच्या विविध विभागीय मंडळांच्या कार्यक्षेत्रात मोठ्या प्रमाणावर वृक्षारोपण उपक्रम आयोजित करण्यास सुरुवात झाली आहे.

नाशिक गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास मंडळाने नाशिकरोड आर्टिलरी सेंटर परिसरात आतापर्यंत १०,००० वृक्षांची लागवड केली आहे. नाशिक शहर व जिल्ह्यातील म्हाडाच्या विविध गृहनिर्माण प्रकल्पात तसेच इतर ठिकाणी वृक्षारोपणाचे नियोजन 'म्हाडा'ने केले आहे.

म्हाडाच्या कोकण गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास मंडळाने तळीये, खोणी, शिरढोण, भंडार्ली, गोठेघर, कोहोज कुंठवली, भिवंडी येथील गृहनिर्माण प्रकल्पांमध्ये आतापर्यंत सुमारे ४००० वृक्षांची लागवड केली आहे.

पुणे गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास मंडळाने पुणे जिल्ह्यातील कोंढवा, बिबडेवाडी, लोहेगाव (हवेली), दौंड, दिवे, निरगुडसर, सोलापूर जिल्ह्यातील दहिटणे, कागल (जि. कोल्हापूर) येथील गृहनिर्माण प्रकल्पांमध्ये वृक्षारोपण मोहीम राबविण्यास सुरुवात केली असून आतापर्यंत सुमारे ३००० वृक्षांची लागवड करण्यात आली आहे.

नागपूर गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास मंडळाने वृक्षारोपण मोहीमेला प्रारंभ केला असून वडधामना व म्हाडा सिटी गृहनिर्माण प्रकल्पात आतापर्यंत सुमारे १००० वृक्षांची लागवड केली आहे.

छत्रपती संभाजीनगर गृहनिर्माण व क्षेत्रविकास मंडळाने नक्षत्रवाडी येथील गृहनिर्माण प्रकल्पात ५०० वृक्षांची लागवड करून वृक्षारोपण मोहिमेला प्रारंभ केला आहे. येत्या आठवड्यात मंडळातर्फे विविध गृहनिर्माण प्रकल्पात सुमारे १०,०५० झाडे लावण्यात येणार आहेत.

मुंबई मंडळाने सुमारे ४००० वृक्ष लागवडीचे उद्दीष्ट ठेवले असून आतापर्यंत सुमारे ५०० वृक्षांची लागवड करण्यात आली आहे.

श्री. संजीव जयस्वाल यांनी सर्व विभागीय मंडळांना दिलेल्या निर्देशांनुसार या मोहिमेत स्थानिक परिस्थितीला अनुरूप, पर्यावरणपूरक, देशी प्रजातींची, फळझाडांची, ५ ते ६ फूट उंचीची आणि २ ते ३ वर्षे वयोमानाची निरोगी रोपे लागवड करण्यास प्राधान्य दिले जात आहे. अधिक टिकावू वृक्षसंवर्धन, जैवविविधतेचे संरक्षण, कार्बन शोषण क्षमता वाढविणे आणि भविष्यातील पिढ्यांसाठी अधिक स्वच्छ व निरोगी पर्यावरण निर्माण करणे हे या उपक्रमामागील प्रमुख उद्दिष्ट आहे.

म्हाडाने गेल्या वर्षापासून पर्यावरण संवर्धनाला आपल्या सामाजिक बांधिलकीचा अविभाज्य भाग मानले आहे. मागील वर्षी राज्यभरात सुमारे दीड लाख वृक्षांची लागवड करण्यात आली होती. त्यापैकी सुमारे ऐंशी टक्के वृक्ष आजही अस्तित्वात असून त्यांचे संवर्धन केले जात आहे. यामधील सुमारे १,१४,८०० झाडांचे यशस्वी जिओ-टॅगिंग देखील करण्यात आले आहे. ही बाब वृक्षसंवर्धनाच्या दिशेने म्हाडाच्या प्रयत्नांचे यश दर्शविते.

या वर्षीच्या मोहिमेत स्थानिक स्वराज्य संस्था, ग्रामपंचायती, रहिवासी कल्याण संघटना (RWA),गृहनिर्माण संस्था, स्वयंसेवी संस्था (NGO), पर्यावरण क्षेत्रात कार्यरत संघटना तसेच नागरिकांचा सक्रिय सहभाग सुनिश्चित करण्यावर विशेष भर देण्यात येणार आहे. मुंबई महानगर क्षेत्रातील बांधकाम अथवा विकासासाठी अनुपयुक्त असलेल्या म्हाडाच्या भूखंडांची ओळख पटवून त्या ठिकाणी मियावाकी पद्धतीने घनदाट शहरी वनांची निर्मिती करण्याचे नियोजन करण्यात येणार आहे. कमी जागेत अधिक वृक्षसंख्या आणि समृद्ध जैवविविधता निर्माण करण्यासाठी ही पद्धत प्रभावी ठरत असून शहरी भागातील हरित क्षेत्र वाढविण्यास मोठी मदत होणार आहे.

तसेच म्हाडाच्या गृहनिर्माण वसाहती, मोकळे भूखंड, सार्वजनिक जागा आणि प्रकल्प परिसरामध्ये मोठ्या प्रमाणावर वृक्षारोपण करण्यात येणार आहे. वृक्ष लागवडीचे नियोजन करताना भविष्यातील विकासकामे, पायाभूत सुविधा आणि इमारतींच्या सुरक्षिततेला कोणताही अडथळा निर्माण होणार नाही याची दक्षता घेण्याच्या सूचना देण्यात आल्या आहेत. लागवड करण्यात येणाऱ्या प्रत्येक वृक्षाचे जिओ-टॅगिंग करण्यात येणार असून त्याद्वारे वृक्षांच्या वाढीचा आणि संवर्धनाचा नियमित आढावा घेता येणार आहे. तसेच झाडांच्या दीर्घकालीन देखभाल आणि संगोपनाची जबाबदारी स्वयंसेवी संस्था, स्थानिक गृहनिर्माण संस्था, रहिवासी संघटना आणि समुदाय गटांना सोपविण्याचा विचार करण्यात येत आहे. यामुळे वृक्षारोपण उपक्रमाला दीर्घकालीन शाश्वतता प्राप्त होईल.

म्हाडाच्या पूर्ण झालेल्या प्रकल्पांमधील रहिवाशांचा सहभाग वाढवून प्रत्येक वसाहतीत हरित क्षेत्र विकसित करण्याचा मानस असून, खासगी जागांवर जमीनमालकांच्या संमतीने फळझाडे लावण्यास प्रोत्साहन दिले जाणार आहे. यामुळे स्थानिक स्तरावर पर्यावरण संरक्षणाबाबत मालकीची भावना निर्माण होऊन वृक्षांचे संगोपन अधिक प्रभावीपणे होईल.

###

स्वाक्षरीत/-

मुख्य जनसंपर्क अधिकारी / म्हाडा (करिता)

सोशल मिडियावर आम्हाला फॉलो करा :

@mhadaofficial @mhadaofficial @mhadaofficial @mhadaofficial

Maharashtra Housing & Area Development Authority
Public Relations Department
Room No. 19/20, Ground Floor, Gruhnirman Bhavan, Kala Nagar, Bandra
East, Mumbai-400051.☎022-55405066/77. Email :cpromhadaoffice@gmail.com

==

Outward No. : 66/3328895 Dt. 14 July, 2026

Press Release

MHADA Launches Statewide Tree Plantation Drive; Targets planting of One Lakh Trees Across Maharashtra

Mumbai, July 14, 2026: In view of the growing challenges of rapid urbanisation, climate change, pollution and rising temperatures, the Maharashtra Housing and Area Development Authority (MHADA) has launched a statewide Tree Plantation and Tree Conservation drive to strengthen environmental protection.

As part of the Van Mahotsav being observed in July, MHADA has set a target of planting one lakh trees across its regional boards in Maharashtra. The campaign aims to create greener, more sustainable urban spaces throughout the state.

As a part of the drive, 30 Golden Shower (Bahava) trees, each around three-and-a-half years old, were planted at MHADA Headquarters, Bandra (East) by MHADA Vice President and Chief Executive Officer, Shri Sanjeev Jaiswal, IAS. The initiative is being implemented in collaboration with the Panchamahabhute Foundation.

On the occasion, MHADA also launched its Jal Seva Initiative at the headquarters by installing water bowls and feeding stations for birds and animals at four locations within the campus.

Speaking on the occasion, Shri Sanjeev Jaiswal said that planting Bahava trees will help create natural habitats for birds, bees, butterflies and other pollinators in the coming years. He stated that the trees at the MHADA Headquarters are expected to absorb more than 3,000 kilograms of carbon dioxide (CO_2) and generate approximately 15,000 kilograms of oxygen annually. He expressed confidence that the MHADA Headquarters campus would emerge as the "Green Lungs" of the Bandra area.

The programme was attended by Mumbai Board Chief Officer Shri Milind Borikar (IAS), Chief Engineer Shri Dhirajkumar Pandirkar, Chief Engineer Shri Maheshkumar Jeswani, Deputy Chief Executive Officer Shri Anil Wankhade, Financial Controller Shri Ajaysingh Pawar, Joint Chief Officer of the Mumbai Building Repairs and Reconstruction Board Shri Umesh Wagh, Chief Officer of the Mumbai Slum Improvement Board Shri Satish Bharatiya, Chief Officer of the Chhatrapati Sambhajinagar Board Shri Vaibhav Kedare, Co-founder of Panchamahabhute Foundation Shri Amit Sawant, Legal Advisor Smt. Mridula Parab, Secretary Shri Prafull Thakur, Smt. Neelima Dhaygude from the Project Management Cell, Chief Information and Communication Technology Officer Smt. Savita Bodke, along with other officers and employees.

Tree Plantation Campaign Underway Across MHADA Regional Boards

Following the directions of MHADA Vice President and CEO Shri Sanjeev Jaiswal, all Regional Housing and Area Development Boards have initiated large-scale tree plantation drives across their respective jurisdictions.

Nashik Board has planted 10,000 trees at the Nashik Road Artillery Centre and has planned further plantation drives across various housing projects in Nashik city and district.

Konkan Board has planted around 4,000 trees across housing projects at Taliye, Khoni, Shirdhon, Bhandarli, Gotheghar, Kohoj Kunthavali and Bhiwandi.

Pune Board has commenced plantation activities at Kondhwa, Bibwewadi, Lohegaon (Haveli), Daund, Dive, Nirgudsar, Dahitane (Solapur district) and Kagal (Kolhapur district), planting around 3,000 trees so far.

Nagpur Board has planted around 1,000 trees at Waddhamna and MHADA City housing projects.

Chhatrapati Sambhajinagar Board has begun the campaign by planting 500 trees at the Nakshatrawadi housing project and plans to plant approximately 10,050 trees across various projects in the coming week.

Mumbai Board has set a target of planting around 4,000 trees and has already planted approximately 500 trees.

In line with the directions of Shri Sanjeev Jaiswal, priority is being given to planting healthy, indigenous, environment-friendly and fruit-bearing tree species, preferably 5 to 6 feet tall and 2 to 3 years old, suitable to local climatic conditions. The initiative aims to ensure higher survival rates, conserve biodiversity, enhance carbon sequestration and create a cleaner and healthier environment for future generations.

Since last year, MHADA has made environmental conservation an integral part of its social responsibility. During the previous campaign, nearly 1.5 lakh trees were planted across Maharashtra. Around 80 per cent of these trees have survived and are being maintained. Additionally, nearly 1,14,800 trees have been successfully geo-tagged, reflecting MHADA's commitment to long-term tree conservation.

This year's drive will emphasise active participation from Urban Local Bodies, Gram Panchayats, Resident Welfare Associations (RWAs), Cooperative Housing Societies, Non-Governmental Organisations (NGOs), environmental organisations and citizens.

MHADA also plans to identify unsuitable land parcels for construction within the Mumbai Metropolitan Region and develop dense urban forests using the Miyawaki method. This technique enables the growth of dense green cover and rich biodiversity within limited spaces, significantly enhancing urban green areas.

Large-scale plantations will also be undertaken in MHADA housing colonies, open plots, public spaces and project sites. Careful planning will ensure that tree plantation does not hinder future infrastructure development or building safety.

Every tree planted under the campaign will be geo-tagged to facilitate regular monitoring of its growth and survival. MHADA is also considering entrusting the long-term maintenance of the trees to NGOs, housing societies, resident associations and community groups to ensure sustainable conservation.

The Authority also intends to increase public participation in completed housing projects by developing green spaces within every MHADA colony. Residents and landowners will be encouraged to plant fruit-bearing trees on private land with their consent, thereby fostering community ownership and strengthening environmental stewardship.

###

Sd/-

Chief Public Relations Officer / MHADA (For)

Follow us on :

@mhadaofficial @mhadaofficial @mhadaofficial @mhadaofficial

Maharashtra Housing & Area Development Authority
Public Relations Department
Room No. 19/20, Ground Floor, Gruhnirman Bhavan, Kala Nagar, Bandra East, Mumbai-400051.☎022-55405066/77. Email :cpromhadaoffice@gmail.com

===

निर्गमन क्रमांक. : 66/3328895 Dt. 14 July, 2026

प्रेस विज्ञप्ति

म्हाडाद्वारा राज्यव्यापी वृक्षारोपण एवं वृक्ष संरक्षण अभियान का उत्साहपूर्वक शुभारंभ

पर्यावरण संरक्षण के लिए महाराष्ट्र में एक लाख वृक्ष लगाने का लक्ष्य

मुंबई, 14 जुलाई, 2026: बढ़ते शहरीकरण, जलवायु परिवर्तन, प्रदूषण तथा बढ़ते तापमान जैसी वैश्विक चुनौतियों के मद्देनज़र महाराष्ट्र आवास एवं क्षेत्र विकास प्राधिकरण (म्हाडा) ने राज्यभर में वृक्षारोपण एवं वृक्ष संरक्षण अभियान का शुभारंभ किया है।

जुलाई माह में मनाए जा रहे वन महोत्सव के अवसर पर म्हाडा ने पूरे महाराष्ट्र में एक लाख वृक्ष लगाने का लक्ष्य निर्धारित किया है। इस अभियान का उद्देश्य अधिक हरित, पर्यावरण-अनुकूल तथा सतत शहरी वातावरण का निर्माण करना है।

अभियान के अंतर्गत आज बांद्रा (पूर्व) स्थित म्हाडा मुख्यालय परिसर में म्हाडा के उपाध्यक्ष एवं मुख्य कार्यकारी अधिकारी श्री संजीव जयस्वाल (आईएएस) के हाथों लगभग साढ़े तीन वर्ष आयु के 30 बहावा (अमलतास) वृक्षों का रोपण किया गया। यह अभियान पंचमहाभूते फाउंडेशन के सहयोग से आयोजित किया गया।

इस अवसर पर म्हाडा मुख्यालय में 'जल सेवा' पहल का भी शुभारंभ किया गया। इसके तहत परिसर में चार स्थानों पर पक्षियों एवं अन्य जीवों के लिए पानी के पात्र तथा भोजन पात्र स्थापित किए गए हैं।

इस अवसर पर श्री संजीव जयस्वाल ने कहा कि परिपक्व बहावा वृक्षों के रोपण से भविष्य में पक्षियों, मधुमक्खियों, तितलियों तथा अन्य परागण करने वाले जीवों के लिए प्राकृतिक आवास विकसित होंगे। उन्होंने कहा कि म्हाडा मुख्यालय परिसर के वृक्ष प्रतिवर्ष 3,000 किलोग्राम से अधिक कार्बन डाइऑक्साइड (CO_2) अवशोषित करेंगे तथा लगभग 15,000 किलोग्राम ऑक्सीजन का उत्पादन करेंगे। उन्होंने विश्वास व्यक्त किया कि भविष्य में म्हाडा मुख्यालय परिसर बांद्रा क्षेत्र के "ग्रीन लंग्स" के रूप में विकसित होगा।

कार्यक्रम में मुंबई मंडल के मुख्य अधिकारी श्री मिलिंद बोरिकर, मुख्य अभियंता श्री धीरजकुमार पंदिरकर, मुख्य अभियंता श्री महेशकुमार जेसवानी, उप मुख्य कार्यकारी अधिकारी श्री अनिल वानखड़े, वित्त नियंत्रक श्री अजयसिंह पवार, मुंबई भवन मरम्मत एवं पुनर्निर्माण मंडल के सह मुख्य अधिकारी श्री उमेश वाघ, मुंबई झोपड़पट्टी सुधार मंडल के मुख्य अधिकारी श्री सतीश भारतीय, छत्रपति संभाजीनगर मंडल के मुख्य अधिकारी श्री वैभव केदारे, पंचमहाभूते फाउंडेशन के सह-संस्थापक श्री अमित सावंत, विधि सलाहकार श्रीमती मृदुला परब, सचिव श्री प्रफुल्ल ठाकुर, परियोजना प्रबंधन प्रकोष्ठ की श्रीमती नीलिमा धायगुडे, मुख्य सूचना एवं संचार प्रौद्योगिकी अधिकारी श्रीमती सविता बोडके सहित अधिकारी एवं कर्मचारी उपस्थित थे।

म्हाडा के विभिन्न क्षेत्रीय मंडलों में वृक्षारोपण अभियान को गति

म्हाडा के उपाध्यक्ष एवं मुख्य कार्यकारी अधिकारी श्री संजीव जयस्वाल के निर्देशानुसार सभी क्षेत्रीय मंडलों ने अपने-अपने कार्यक्षेत्र में व्यापक स्तर पर वृक्षारोपण अभियान प्रारंभ कर दिया है।

नासिक मंडल ने नासिक रोड आर्टिलरी सेंटर में अब तक 10,000 वृक्ष लगाए हैं तथा नासिक जिले की विभिन्न आवासीय परियोजनाओं में आगे भी वृक्षारोपण की योजना बनाई है।

कोकण मंडल ने तलिये, खोणी, शिरढोण, भंडारली, गोठेघर, कोहोज कुंठवली तथा भिवंडी स्थित परियोजनाओं में लगभग 4,000 वृक्ष लगाए हैं।

पुणे मंडल ने कोंढवा, बिबवेवाड़ी, लोहेगांव (हवेली), दौंड, दिवे, निरगुडसर, दहितणे (जिला सोलापुर) तथा कागल (जिला कोल्हापुर) में लगभग 3,000 वृक्षों का रोपण किया है।

नागपुर मंडल ने वडधामना एवं म्हाडा सिटी परियोजनाओं में लगभग 1,000 वृक्ष लगाए हैं।

छत्रपति संभाजीनगर मंडल ने नक्षत्रवाड़ी परियोजना में 500 वृक्ष लगाकर अभियान का शुभारंभ किया है तथा अगले सप्ताह लगभग 10,050 वृक्ष लगाने की योजना बनाई है।

मुंबई मंडल ने लगभग 4,000 वृक्ष लगाने का लक्ष्य रखा है, जिनमें से लगभग 500 वृक्ष लगाए जा चुके हैं।

श्री संजीव जयस्वाल के निर्देशानुसार स्थानीय परिस्थितियों के अनुरूप, पर्यावरण-अनुकूल, देशी प्रजातियों एवं फलदार वृक्षों के 5 से 6 फीट ऊंचे तथा 2 से 3 वर्ष आयु वाले स्वस्थ पौधों को प्राथमिकता दी जा रही है। अभियान का उद्देश्य वृक्षों की अधिक जीवित रहने की दर सुनिश्चित करना, जैव विविधता का संरक्षण करना, कार्बन अवशोषण क्षमता बढ़ाना तथा आने वाली पीढ़ियों के लिए स्वच्छ एवं स्वस्थ पर्यावरण उपलब्ध कराना है।

म्हाडा ने पिछले वर्ष से पर्यावरण संरक्षण को अपनी सामाजिक जिम्मेदारी का अभिन्न अंग बनाया है। पिछले वर्ष पूरे राज्य में लगभग 1.5 लाख वृक्ष लगाए गए थे, जिनमें से लगभग 80 प्रतिशत वृक्ष आज भी सुरक्षित हैं और उनका संरक्षण किया जा रहा है। इसके अतिरिक्त लगभग 1,14,800 वृक्षों का सफलतापूर्वक जियो-टैगिंग भी किया गया है।

इस वर्ष के अभियान में शहरी स्थानीय निकायों, ग्राम पंचायतों, रेजिडेंट वेलफेयर एसोसिएशन (RWA), सहकारी गृहनिर्माण संस्थाओं, गैर-सरकारी संगठनों (NGO),पर्यावरण क्षेत्र में कार्यरत संस्थाओं तथा नागरिकों की सक्रिय भागीदारी सुनिश्चित करने पर विशेष बल दिया जाएगा।

मुंबई महानगर क्षेत्र में निर्माण अथवा विकास के लिए अनुपयुक्त म्हाडा की भूमि पर मियावाकी पद्धति से घने शहरी वन विकसित करने की भी योजना है। यह पद्धति सीमित स्थान में अधिक वृक्ष एवं समृद्ध जैव विविधता विकसित करने में प्रभावी सिद्ध हो रही है।

म्हाडा की आवासीय कॉलोनियों, खुले भूखंडों, सार्वजनिक स्थलों तथा परियोजना परिसरों में बड़े पैमाने पर वृक्षारोपण किया जाएगा। वृक्षारोपण की योजना इस प्रकार बनाई जाएगी कि भविष्य की विकास परियोजनाओं, आधारभूत सुविधाओं तथा भवनों की सुरक्षा पर कोई प्रतिकूल प्रभाव न पड़े।

अभियान के अंतर्गत लगाए जाने वाले प्रत्येक वृक्ष का जियो-टैगिंग किया जाएगा, जिससे उसकी वृद्धि एवं संरक्षण की नियमित निगरानी की जा सके। साथ ही, वृक्षों के दीर्घकालिक संरक्षण एवं देखभाल की जिम्मेदारी स्वयंसेवी संस्थाओं, आवासीय समितियों, निवासी संघों तथा सामुदायिक समूहों को सौंपने पर भी विचार किया जा रहा है।

म्हाडा पूर्ण हो चुकी आवासीय परियोजनाओं में निवासियों की भागीदारी बढ़ाकर प्रत्येक कॉलोनी में हरित क्षेत्र विकसित करने का प्रयास करेगा। साथ ही, निजी भूमि पर भूमि स्वामियों की सहमति से फलदार वृक्ष लगाने को भी प्रोत्साहित किया जाएगा, जिससे पर्यावरण संरक्षण के प्रति जनभागीदारी और जिम्मेदारी की भावना मजबूत होगी।

###

स्वाक्षरीत/-

मुख्य जनसंपर्क अधिकारी / म्हाडा (के लिए)

Follow us on :

@mhadaofficial @mhadaofficial @mhadaofficial @mhadaofficial